

An abstract painting titled 'The Face' by Francis Bacon. The artwork features a central, distorted face rendered in a variety of colors including red, pink, blue, green, and white. The face is surrounded by swirling, organic shapes in shades of brown, black, and grey, creating a sense of movement and depth. The overall composition is dynamic and expressive, characteristic of Bacon's style.

Cái hay của ông là ông ra đời luôn là một nhà thơ hay nhất Sài Gòn, du học ở Nhật; năm 1966, đến học ở Pháp; năm 1996, trong khi sang Tàu, với một cuốn sách khi ông “thích thú quá rồi” và ông nghĩ rằng “bên cạnh VN nào khác đến đến, bên ngoài cũng sẽ thích thú” như ông. Ông tin rằng quyển sách sẽ “giúp nhìn lại mà đánh giá bản thân, dân tộc và văn hóa của mình trong giai đoạn hiện nay”. Vì thế này, ông bắt công ra đời và mong có nhiều người đọc. Nhà xuất bản Chân Mây Cuội Trẻ phát hành bên dưới tên đầu tiên ở Paris năm 1998. Cuốn sách đến đến đón tiếp nhiều người. Giới báo chí đua nhau nói về nó. Nhà xuất bản Văn Nghệ ở quê hương Cam, thủ đô người trẻ này, hàng ngày in lại; quyển sách đến đến coi là bán chạy trong năm 1999.

Nhà báo Lê Đình Đi u, tr c khi qua đ i, trong lúc n m trên gi ng b nh, vi t bài đi m sách đăng trên Th K 21 s tháng 04/1999: “Đ c Ng i Trung Hoa X u Xí c a Bá D ng”, ng i VN nào cũng liên t ng đ n vi c đây là chuy n c a mình. Có l ch thay cái t a là Ng i Vi t Nam X u Xí cu n sách cũng v n có ý nghĩa. Ph i chẳng đó là lý do nhà th Nguy n H i Th b thì gi , công s c ra đ ch cu n sách sang Vi t Ng ? Tr l i câu h i c a nhà phê bình văn h c Đ ng Ti n, đăng trong Vi t Mercury, đ ch gi , tên th t là Nguy n Khôi Minh, sinh năm 1945 t i Hà B c nói s đ i là thu c đ ng đ t t; có ch ng tại cũng ph i lên ti ng. Ông tâm s : «không đ c quy n sách này có khi đ ph i nghĩ ng i l o i; còn ch ng may đ c cò th s b đau kh nhi u h n là thích thú».

Trong bài ph ng v n h i tháng 10/1999, khi đ c p v nh ng cu n sách nh Ng i Vi t Đáng Yêu, Ng i Vi t Cao Quý , đ ch gi , đã có b y t p th xu t bàn ngo i qu c t năm 1968, cho bi t: «Đó là chuy n ng i c đ i. nh ng n c tiên ti n giàu m nh, ch a có n c nào b c th m dân t c mình m t cách l b ch nh th c . Ng i M , ng i Nh t, ng i Pháp, ng i Đ i Hàn đ u ch có nh ng sách nói lên khuy t đi m, nh ng cái t i đ c a dân t c, đ t n c mình. Bây gi đ n l i t ng i Trung Hoa. Cu n Ng i Trung Hoa X u Xí xu t b n ban đ u i Đ ài Loan; sau đó đ c tái b n i c đ a. H đã bi t nghĩ, tuy là một n c l n, văn hoá lâu đ i, nh ng n u c m i ra r v nh ng cái v i đ i thì theo nh á báo Bá D ng, tác gi cu n sách, Trung Hoa s đi đ n ch di t vong mà thôi».

Nhà th Nguy n H i Th , trong ph n l i ng i đ ch vi t, ngay sau khi t Trung Hoa v đ n VN, ông đã đ a b n sao cho m t ng i b n i Hà N i và c v o ng i này đ ch ra ti ng Vi t. N c Trung Hoa C ng S n đã ch p nh n cu n sách. Ng i Âu M cũng th , thì không có lý do gì ng i VN l i không th đ c đ c nó, cho dù không ph i đ h c h i, mà có th vì hi u k , tin t c v m t n c l ng gi ng. Ông đã hy v ng cu n sách s xu t hi n t i VN; nh ng cho đ n nay, ng i trong n c v n ch a đ c đ c. Theo đ ch gi , cu n sách s r t có ích cho t t c các c ng đ ng có liên quan ít nhi u đ n văn hoá Trung Hoa. Ch đích c a tác gi Bá D ng là n u mu n ph c h ng dân t c, ph i b t đ u b ng vi c th a nh n các khuy t đi m, sai trái c a mình.

Đ c ng i r i ng m đ n ta

Tác gi Bá D ng, là nhà báo, nhà văn, nhà th và là s gia, sinh năm 1920, ch y sang Đ ài Loan năm 1949, t 10 năm vì các bài vi t b xem là ph m th ng. Ra tù ông đi đi n thuy t v hi n t ng Ng i Trung Hoa X u Xí. Cu n sách g m nh ng bài nói chuy n c a ông và c a nh ng ng i tranh lu n v i ông. Có ng i cho r ng n u không đ c đ c sách c a Bá D ng là m t s thi t th i n. Sách h p đ n h n chuy n ch ng c a Kim Dung vì nó khi n thiên h ph i đ c ng i r i ng m đ n ta. Th y sao nó gi ng đ v y. Gi ng đ s . Theo ông, văn hoá Trung Hoa đã bi n thành m t đ m n c ch t, càng lâu càng th i, thành m t v i t ng r i. Đ c tính rõ nh t c a ng i Trung Hoa là đ b n, h n lo n, n ào. Có nhi u n i, n u ng i Trung Hoa đ n là nh ng ng i khác đ n đi.

B t k i chân tr i góc bi n nào h có ng i Trung Hoa là có c n xé nhau. M i ng i Trung Hoa đ u là m t con r ng, nói năng vanh vách, c nh là b n trên ch c n th i m t cái là t t đ c m t tr i, i d i thì tài tr qu c bình thiên h có đ . Nh ng n u ba ng i Trung Hoa h p l i v i nhau, ba con r ng này l i bi n thành m t con heo, m t con giòi. Ng i Trung Hoa v i n không đoàn k t đ c. M i ng i l i còn có đ y đ lý do đ có th vi t m t quy n sách nói tại

sao h i không đoàn k t. B t c xã h i ng i Hoa nào ít nh t cũng ph i có 365 phe phái tìm cách tiêu di t n nhau. H ch a bi t t m quan tr ng c a s h p tác; nh ng h có th vi t ngay cho anh xem m t quy n sách nói t i sao c n ph i đoàn k t, hay ho đ n Th ng Đ cũng có th khóc đ c. Nh ng thói x u đó đã thâm căn c đ . Cái lo i tri t h c xâu xé nhau đó i đ ra n i chúng ta m t hành vi đ c thù khác: ch t cũng không ch u nh n i. H thích nói khoác, nói suông, nói d i, nói láo, nói nh ng i đ c đ a. H c có dính đ n l p tr ng chính tr hay tranh quy n đ o t i là nh ng i nói đ c đ a s đ c tuôn ra vô h n đ nh.

Ng i Trung Hoa s ng t i M cũng v y, nào cánh t , cánh h ũ, trung l p, đ c l p, thiên t , trung, trung thiên h ũ, h ũ thiên trung vân vân và vân vân, ch ng bi t đ ng nào mà mò. Ng i này đ i v i k n đ u mang m i c u thù nh nó gi t b mình. Th t không hi u là th dân t c gì? Đ i x v i ng i Trung Hoa t h i nh t không ph i là ng i n c ngoài, mà chính là ng i Trung Hoa v i nhau. Bán r , hăm do ng i Trung Hoa i không ph i là ng i M mà là ng i Hoa. Ng i Tây Ph ng có th đánh nhau v đ u r i v n i b t tay nhau, nh ng ng i Trung Hoa đã đánh nhau r i thì c ù h n m t đ i, th m chí có khi báo thù đ n ba đ i cũng ch a h t. S ng tr ng k trong cái h t ng lâu ngày quá t nhiên sinh ra thói c u th . M t m t t đ i khoe khoang, còn m t khác t ti, ích k ; không có can đ m dám khen ng i khác, ch có dưng khí dưng đ đ kich k khác; ch i b i sau l ng; yêu thì s chúng c i, ghét thì s chúng thù. H v i nh v i n không th nào so sánh đ c v i ng i Do Thái, ch c n so sánh v i ng i Nh t, ng i Đ i Hàn là cũng th y b thua t i c t r m nghìn năm ánh sáng r i.

Ng i Hoa s s t đ m i th trên đ i. Cái não tr ng hải s này đã nuôi đ ng bao nhiêu b o chúa, làm t m cho bao nhiêu b o quan. Vì v y b o chúa, b o quan không bao gi b tiêu di t, và đã bi n dân t c Trung Hoa thành m t dân t c hèn m n. S c t ng t ng, óc suy xét, t t ng c a gi i trí th c b bóp ch t, x c ng. Trong 4000 năm, t Kh ng T tr đ i, không còn có m t nhà t t ng nào l n n a. Cái h t ng văn hoá, cái h t ng th i làm cho ng i Trung Hoa x u xí, không th dùng t t ng c a mình gi i quy t, ph i b t ch c, ph i dùng cái t t ng c a k khác; l n lên trong tham ô, h n lo n, chi n tranh, gi t chóc, b n cùng, cho nên ch ng bao gi có c m giác an toàn, lúc nào cũng ho ng h t, lo âu. Trung Hoa di n tích r ng th , lâu đ i th mà ng i Hoa i có m t tâm đ a th t h p hời, không mu n ai h n mình. Ph i ch ng Đ đã phú cho chúng ta có m t n i tâm x u xa?

Trên đây là nh ng đ n trích các ý t ng trong sách c a nhà báo Bá D ng. Ai cũng bi t, g n m c thì đen, g n đèn thì sáng. H n m t ngàn năm b đô h , i s ng sát nách m t k nh th , ch ng l ta g n bùn mà ch ng hôi tanh mùi bùn? H sao ta v y hay ta t h n thì ch ng có gì l c . H n n a, m i dân t c có m i b nh tr ng xã h i. B nh tr ng c a ta c ng thêm b nh tr ng c a anh b n l ng gi ng thì ch c ph i h t thu c ch a; hèn gì n c ta lúc nào cũng loay hoay nh gà m c đ , l t b t đi sau h i đit thiên h . N u văn hoá Trung Hoa đã bi n thành m t cái h t ng th i thì văn hoá ta là cái h i gì? H v ng hay là h m m th i? Còn Ng i VN ra sao? Th nhìn thoáng vào g ng xem.

M u ng i Vi t Nam

Trong cu n Vi t Nam S L c c a Tr n Tr ng Kim có đ n t tính tình ng i VN tr c năm 1930 nh sau: V đ ng trí tu và tính tình, thì ng i VN có c các tính t t và các tính x u. Đ i khái thì trí tu mình m n, h c chóng hi u, khéo chân tay, nh u ng i sáng đ , nh lâu, l y s

nhân nghĩa, l, trí, tín làm năm đ o th ng cho s ăn . Tuy v y cũng có hay tính tình v t, cũng có khi qu quy t, và hay bài bác ch nh o. Th ng thì nhút nhát, hay khi p s và mu n s hoà bình nh ng mà đi tr n m c thì cũng có can đ m, bi t gi k lu t. Tâm đi thì nông n i, hay làm li u, không kiên nh n, hay khoe khoang, và a trang hoàng b ngoài, hi u danh v ng, thích ch i b i, mê c b c. Hay tin ma, tin qu , sùng s l bái nh ng mà v n không nhi t tin tôn giáo nào c . Kiêu ng o và hay nói khoác, nh ng có lòng nhân, bi t th ng ng i và hay nh n. Đàn bà thì hay làm l ng và hay đ m đang, khéo chân, khéo tay, làm đ c đ mọi vi c mà l i bi t l y vi c gia đ o làm tr ng, h t lòng chi u ch ng, nuôi con, th ng gi đ c các đ c tính r t quý là ti t, nghĩa, c n, ki m.

V i m u ng i nói trên và n u cho r ng, văn hoá là sinh ho t, ta không hi u văn hoá ta là văn hoá gì, l i có th sinh ra m t tay gian hùng nh ng r t thành công nh Tr n Th Đ . Vi t Nam S L c c a h c g Tr n Tr ng Kim cho bi t, vì c t gây đ ng c nghi p cho nhà Tr n, dù tàn b o đ n đầu Tr n Th Đ cũng làm cho đ c. Ông đã chôn s ng c giòng h Lý. Tr c đó, Tr n Th Đ nói v i vua Lý Hu Tông, tuy đã b ngôi vua, xu t gia đi tu, một câu đ đ i “nh c thì ph i nh c r cái”. Trong khi đó, Nguy n Trãi, đ i công th n c a vua Lê L i, th o ra Bình Ngô Đ i Cáo, một b n văn ch ng giá tr , và là tác g câu đ y tình ng i ‘Th ng ng i nh th th ng thân’, trong t p Gia Hu n Ca, thì l i b gi t c h vì b k t t i là dùng ng i thi p đ p và gi i th , Nguy n Th L , đ m u h i nhà vua.

Trong cu n T Th c Dân Đ n C ng S n, tác gi Hoàng văn Chí cho bi t, vào nh ng năm 1954 và 1956, khi C ng S n Vi t Nam đem chi n thu t «C i Cách Ru ng Đ t» c a Mao Tr ch Đông, áp đ ng t i B c Vi t, m i th y ng i mình sao l i có đ u óc nô l đ v y. Đúng nh c Tr n Tr ng Kim phê bình: «T t t ng cho chí công vi c làm, đi u gì mình cũng l y Tàu làm g ng. H ai b t ch c đ c Tàu là gi i, không b t ch c đ c là đ ». Mà theo Bá D ng, Trung Hoa hi n t i còn là m t n c dã man nguyên thu , thì vi c C ng S n Vi t Nam đ a ra ph ng châm: “thà sai h n là b sót” trong khi phát đ ng chi n đ ch long tr i l đ t nói trên cũng là đi u hi n nhiên thôi. c các n c văn minh thì khác. Nguyên t c lu t pháp c a CSVN là: thà b t l m h n tha l m.

M t khác, trên sân kh u chinh tr n c ta có m t “di n viên k tài”, ch c a nhà văn Vũ Th Hiên khi nói v H Chí Minh, m t ng i làm cách m ng chuyên nghi p, đ c hu n luy n t i Nga, tên th t là Nguy n Sinh Cung. Ông ti n, ông thoái, khi hai b c, khi ba b c, khi khóc, khi c i, khi ôm hôn th m thi t, bi n o khôn l ng. C th gi i đ u nghe danh ông. Cho đ n nay ch a ai bi t rõ «con đ ng bác đi». Theo giáo s Nga Anatoli Sokolov, chuyên viên Liên Sô v Vi t Nam H c, t i Trung Tâm Nghiên C u Đông Ph ng M c T Khoa, trong cu c đ i ho t đ ng c a H Chí Minh, ông có trên 150 bí danh. Đ cho «ch nghĩa xã h i hoàn toàn th ng l i trên đ t n c ta và trên toàn th gi i» ông s n sàng mua chi n th ng đó «đ u ph i đ t s ch c d y Tr ng S n» hay ph i «đánh M đ n ng i VN cu i cùng». Không hi u khí thiêng sông núi VN th nào mà l i có th sinh ra m t con ng i k đ nh v y? Chính ông đã gây ra bao cu c b d u, ch t chóc.

H i th p niên 60, có bài Tâm Ca S Năm c a Ph m Duy mang tên Đ L i Cho Em nói lên th c t c a đ t n c: «Bây gi ch còn là m t m nh đ t b chia c t, cày x i lên b i bom đ n. H n thù nhân danh ch nghĩa, b o l c vênh vang b th »; và «Đ ng v t ng lai ngh n l i». Th h đàn anh ch đ l i «nh ng gi đ i, đê hèn, và v ng đ i». Bài hát l u hành i mi n Nam r i r i

vào quên lãng, b át b i ti ng xe tăng, máy bay, ho ti n, AK, M16. Vũ khí này đ c cung c p b i các n c đ ng minh c a hai mi n Nam B c. Đó là h qu c a vi c tìm đ ng c u n c c a b c ti n b i. K đi Tàu, đi Nga, ng òi đi Tây, đi Nh t, đi M . Ai cũng cho là thu c mình mang v là thu c tiên; nh ng vì mu n đ c quy n tr n c nên VN thành n i th l a cu c chi n tranh l nh. N c ta h t n n h nho, thì đ n n n h Marx, h Mao. «Tôi không có t t ng ngoài t t ng ch nghĩa Mác Lê Nin ». H Chí Minh đã kh ng đ nh nh th (1).

Trong ba m i năm n i chi n t ng ngày, n a n c t con sông B n H i tr ra B c theo Nga, theo Tàu; n a n c phía Nam ch ng l i b ng đ a vào Tây, vào M . Cu i cùng mi n Nam s m vì đ hoài thì t có ngày b đánh g c. L i n a, Hoa K rút l i cam k t, ng ng vi n tr . Ch n i hai tháng 03 và 04 năm 1975, c m t ch đ tan tành. Khôn s ng, m ng ch t. T ng tá cao ch y xa bay, tìm đ ng thoát thân. Trong lúc tr i đ t n i c n gió b i m i th y nhân tài, khôn lạnh thì nhi u nh lá mùa Thu, còn tu n ki t thì nh sao mai bu i s m. Có bao nhiêu ng i đ ng l i ch u ch t, ch u tù, ch u nh c, ch u chia s v i thu c c p? Anh hùng t t ph i hi m. Đi u đó đ hi u. Nh ng đâu r i câu hát “Dân ta h ng anh dũng, dân ta v n oai hùng, dân ta dù nguy bi n không nao”?

Ngày 30/04/1975 là ngày ph i bày rõ ràng b m t c a c p lãnh đ o hai mi n: Mi n Nam hèn kém, mi n B c x o trá, đ ti n, đ u óc nô l . Sau khi chi m Sài Gòn, nhà c m quy n C ng S n tìm cách tiêu di t các thành ph n tinh nhu b ng h c t p c i t o và v vét, c p bóc tài s n c a mi n Nam m t cách có h th ng b ng hai ch qu n lý. H l i đ t sách báo và c m l u tr các s n ph m văn hoá cũ nh th i T n Thu Hoàng. H c xoá b căn c c c a dân mi n Nam. Dân mi n này không th y đ c gi i phóng mà th y mình là dân b tr , b ng i anh em làm nh c, tr thù vì th m i có chuy n ng i Vi t dù ch t v n tìm cách lao đ u ra bi n, làm m i cho h i t c, cho sống đ . Đ n ngay «c cái c t đèn n u bi t đi cũng còn mu n b n c ra đi». Dân t c VN, có quá kh dài lâu; anh em nh th chân tay, sao l i không th s ng chung v i nhau, mà l i đi ra x ng i s ng v i thiên h ?

Con R ng Cháu Tiên?

Sau th chi n th hai, ch trong vòng 20 năm, hai n c chi n b i, Đ c và Nh t đã ph c h ng nhanh chóng, tr thành c ng qu c kinh t . Ông Bá Đ ng đã ví h , “ch ng khác nào, m t anh kh ng l ba đ u sáu tay, dùng m t cái b đánh g c xu ng đ t, m t lúc sau t t h i t nh, đ ng d y ph i qu n áo b c đi, v n đ ng đ ng là m t h o hán”. Còn n c ta, Vi t Nam là m t n c nghèo. Đ i s ng nói chung so v i các n c Đ ng Nam Á h y còn th p. Theo tin báo, nhà n c l i tăng c ng t c đ các b c t ng l a đ ki m soát các ng i vào Internet. Ng i dân ch a đ c t do s đ ng máy in, m t phát minh t th k 15 c a ông Johann Gutenberg. M i n ph m đ u ph i có gi y phép c a nhà c m quy n. i th i đ i tin h c mà còn ph i làm báo chui, báo l u nh t Thao Th c c a m t s sinh viên thì ph i k là chuy n l b n ph ng.

Tháng 05/1999, nhà văn Đ ng Thu H ng , t trong n c đã g i lén ra H i Ngo i m t đo n văn. Theo bà: “sau chi n tranh ngót m t ph n t th k , trên đ i đ t này v n ch nghe rõ ti ng v cánh c a b y qu đen trên các nghĩa đ a n i dài t b c vào Nam, t nam ra B c” và «Chi n tranh không làm cho các công dân chín ch n h n, khôn ngoan h n, s đ ng quy n công dân m nh b o h n mà ng c l i nó khi n đám đông hèn nhát h n, d th hi p h n v i s nh c nh , đ cúi đ u h n tr c t i ác». T i sao v y? Ông Nguy n Gia Ki ng, thu c nhóm Thông

Luôn trong bài Vết Thở ng 30/04/1999 cho rằng: “Đó là vì dân tộc ta đã rã hàng, người ngẩng đầu thì y mình cô đơn, có muộn cũng chẳng làm được gì. Đó cũng là vì đã quá chán đời nô lệ, đã mất mặt, đã mất ý chí và lòng tự hào. Đảng Cộng Sản VN không phải chỉ đánh gục phe quố gia hay miền Nam. Họ đã đánh gục được cả dân tộc VN. Chúng ta đã bị đời thối ng quá đau nên không thể đứng dậy».

Còn Hội Ngươi, được coi như là một VNCH mới dài thì thế nào? Tạp báo Hợp Lưu số 49 viết: «có người nào trên thế giới chỉ bé tí bằng lỗ chân lông như Bolsa tiểu quố, thế mà cái gì cũng thế ng dể làm phát. Báo chí thì rập rờn kín đáo như lá mùa Thu. Văn bút thì chúng tôi có đời như vẽ chệch (dù bây giờ chệch còn ai trên thế giới công nhận, nhưng mặt xác thế giới, chúng tôi chỉ là văn bút, chỉ là chệch, làm gì nhau?), cũng đời cũng đời ng kim hai ngài Thế Thế (dù thế thà mà nói, trông mặt các ngài, con nít sẽ khóc thét như gộp ma, người ở lên sẽ nôn nao ruột gan muộn ói), và chính phở lưu vong cũng đời phái yêu nước, nói không phải khoe, trung bình mặt tháng mặt thêm chệch mặt cái, nhanh, nhieu như nếm đời mùa Đông». Sang đây, mặt tít c, thiên hợm có quyên lợc, mong có cái danh. Ông nào cũng thế cho mình có số mệnh, như «ai bao năm thế ng lê gót mới quê người» của thuở nào. Vàng thau lên lên, không biết đâu là thế, đâu là giới.

Năm 1958 hai tác giả William J Lederer và Eugene Burdick cho phát hành cuốn The Ugly American (Người Mỹ Xấu Xí), nói về thói hợm, vớ ngợm, ngu dốt, tham nhũng, dốt đời, của các chính khách Mỹ. Cuốn sách gây xôn xao trong chính trường Hoa Kỳ, bán rất chệch. Hội sáu triệu người bạn đời được bán ra. Thế Thế Thế Mỹ Eisenhower phải cho thành lập một ban gộp chín nhân vật có uy tín để duyệt xét lại các chương trình viện trợ quân sự. Thế Thế Thế Việt Hoa Kỳ cùng lập một nhóm nghiên cứu cuốn sách và gởi cho mặt Nghĩ sĩ mặt người mặt cuốn. Ông Bá Đệ đời viết, họ có năng lực sẽ sai, thế đểu chệch mình. Thay vì lấy tay che đít, họ nói toáng lên cho mặt người biết “tôi có bệnh trĩ đây”. Họ có được cái trí tuệ và dũng cảm, tìm cách sẽ đời và giới quyét mặt cách thế đáng như ng lợm.

Nhưng Việt Nam chỉ lên quố trong vòng chệch mợm, cũng «hoang mang lúng túng chệch kém các cộ nhà Nho cách đây mặt thế kỷ» là vì ta không biết mình biết ta. Ta chỉ có mặt cuốn Người Việt Xấu Xí để «nôn ra được thế thế nhệng thế đời trong ruột», rồi tìm ăn nhệng thế có chệch dinh được thế, giúp ta có thế thế phệ nệ nh. Bị chệch thế kiêu hợm, gợm rách giới lợm hay đời cho sẽ rách cho thế m, thế ng thế nói lên nhệng thế hợm của dân tộc mình, để cùng nhau cộ tiệ n. Trong thế kỷ và thiên niên kỷ mới, nhân lợm đang tiệ n nhanh tiệ n mặt nh trong cuộ cách mạng truyệ n thông, chúng ta phải lợm lên. Chệch thì chệch. Chúng ta hãy hè nhau vạch áo cho mặt người cùng xem, nếu không, thay vì Con Rồng Cháu Tiên lợm trở thành con khùng cháu điên mặt. Phải không quý v?